

Särskilt yttrande från Hagainitiativet – betänkande 1

Bra att alla är eniga

En styrka med delbetänkandet är att sju partier i riksdagen har enats över blockgränserna om ett klimatmål, klimatlag och ett klimatpolitiskt råd. Detta gör att förslaget kan klubbas i riksdagen och överleva under lång tid framöver. För näringslivet är det viktigt med långsiktighet och tydlighet. Därför sänder delbetänkandet en viktig signal till näringslivet om att klimatfrågan är prioriterad.

Högre ambition

Vi hade velat se ett mer ambitiöst mål. Större utsläppsminskningar tidigare, än -85% till 2045, behövs. Hagainitiativet har tidigare föreslagit ett nationellt mål om utsläpp nära noll vid år 2030. Med ett sådant mer ambitiöst mål hade det varit lättare att stimulera aktörer till utsläppsminskningar i närtid, vilket är oerhört viktigt. Det nu föreslagna målet är inte förenligt med vad Sverige behöver åta sig för att uppfylla Parisavtalet och med god marginal klara av att undvika farlig klimatförändring. Det är nu viktigt att nästa betänkande föreslår skarpa delmål för 2030 för olika sektorer, så att den totala svenska utsläppsbudgeten begränsas ytterligare samtidigt som målen driver innovation av klimatsmart och fossilfri teknik som bidrar till att stärka svenska företags konkurrenskraft.

Bakvänt uppdrag

Hagainitiativet har tidigare föreslagit förlängt uppdrag och att klimatmål och styrmedel bör samordnas och lämnas i ett gemensamt betänkande. I betänkandet läggs tilltro till att klara målet utifrån ett antal olika förhoppningar till exempel om utsläppshandel och fossiloberoende fordonsflotta. Det behövs politiskt tryck i EU från svensk horisont för att skärpa utsläppshandeln. Vad gäller fossiloberoende fordonsflotta så finns ännu inga politiska beslut, bara en utredning. Hanteringen av koldioxidskatten i EU är ett liknande exempel på en avgörande fråga för om Sverige ska lyckas med förändra så att fossilt blir dyrare än förnybart.

Skogens roll måste lyftas fram

”Sveriges goda förutsättningar att minska de nationella utsläppen av växthusgaser” är en skrivning som återkommer. Men samtidigt nämns inte skogens roll förutom skrivningar om skogen som biogen kolsänka. Man har missat att lyfta fram möjligheterna med skogen i klimatpolitiken såsom brukandet av skog d v s genom ökad kolinbindning eller substitution av fossilbaserade produkter mot förnybara. Viktigt att fokus läggs på detta i kommande betänkande.

Företag behöver ambitiösa styrmedel

Idag attraherar företag som arbetar med höjda klimatambitioner nya kundgrupper. Enligt undersökningar ser företag själva att arbetet med klimat och miljö både stärker varumärket och ger nya affärer. Däremot har många företag redan plockat de lågt hängande frukterna med bland annat energieffektivisering och byte av bränsle. För att lönsamheten ska öka och konkurrenskraften stärkas så behövs styrmedel som gynnar omställningen, exempelvis koldioxidskatt som gör fossilt dyrare och förnybart mer lönsamt. En höjning av den skatten

behöver växlas mot till exempel sänkt arbetsgivaravgift. Detta behöver tydliggöras i kommande betänkande om styrmedel.

Utmaningen nu är gå från ord till handling

Ambitiösa delmål, sektorsmål och styrmedel viktiga för beredningen att ta fram under arbetet med delbetänkande två. Den fortsatta processen kommer vara avgörande för om näringslivets konkurrenskraft kan stärkas och samtidigt gå hand i hand med minskade utsläpp.

Nina Ekelund, programdirektör Hagainitiativet
Stockholm den 15 februari 2016